

Dușan Petrovici

Căruia-i spuneam și spun Dușanski!

Dușan e sârb, cam pe trei sferturi; în rest, e *Mitteleuropeer*.

De 28 de ani, s-a acuiat în Düsseldorf. Tot ce mă lega de-acest oraș (chit că, pe sfert, germanul, prin mamă, eu eram) era numai distihul lui Ion Barbu (referitor la Heinrich Heine): „La Düsseldorf, o cadră-n Bolkenstraße.../ În jilț adânc, Evreul Botezat.”

Noi doi, fără a fi evrei, eram pe sfert, de ni se-ngăduie aceasta, grație distihului (un altul) al Țvetaevei (dacă țin bine minte): „În lumea asta preacreștină/ Poetul este un evreu!”

Văzându-ne, adesea zilnic, ani de zile, la cafenea, prin baruri, acasă sau la ștrand, aveam un „cifru” personal, netrebuind să (ne) dăm multe explicații. În '83, când a murit Nichita, mi-a scris, cvasi-telegramatic, din Germania: „Cântecul Larei nu mai este!” Se referea la o poemă nichitiană: „Una mai am, dar nu spun care-i...”, în care „care-i” era rima Larei (cea din *Doktor Jivago*, desigur) și-n care, instinctiv, Nichita refăcea *topos*-ul trubaduresc (sau mussetian: „Et je veux mourir pour ma mie/ Sans la nommer”), al tănuirii numelui iubitei.

Dușan era (și, când îl văd, mai este) unul din rarii (mult prea rarii) inși cu care poți vorbi despre femei fără să luneci în trivialități.

Cu ochi de un albastru cald și cu un *sex-appeal* exotic, Dușan suferă, adesea, din amor, și repetă vorba unui rus (colocator al lui, pe vremuri, într-o baracă din Onești, - ce o cita, la rându-i, dintr-un film): „Liubòv, etă traghèdia!”

Pentru că omul se cunoaște nu doar după ce face el, dar și din ceea ce reține și relatează (cu umor sau empatie) că fac alții, închei acest sumar „portret” printr-o istorie auzită de Dușan, în copilărie, de la un sârb ce emigrase-n America, prin '910.

Întâmpinat, în port, de-un compatriot, vede, pe chei, un bătrân falnic (ca, adăugam noi, Walt sau Ezra), într-o șazublă albă (fără glugă) și cu un mare papagal pe umăr. Surprins de insolita apariție, emigrantu-i cere emigrantului mai vechi să-l abordeze pe bătrânul ce aducea a... Dumnezeu și să-l întrebe cum e America, de fapt. Răspunsul bătrânului: „I'm America!”

Dușane, zdravo!
Șerban Foarță

Însemnări atroce

1.

eu voi muri în orașul acesta în care
poetul heine a refuzat să moară
nu departe de rhin și nici de casa lui
unde oamenii vin și se închină
dar taina poezilor este pecetluită
în pas deomidă anii mei au ajuns
la un punct fix iar punctul
nu mai e o linie în mișcare
păianjenul din colț e un daimon în zdrențe
brazilia pe care o visez noaptea
va lipsi de pe hartă
iar inima mea va face pe tabla

marelui spărgător un zero perfect
două degete lungi se vor întâlni în noapte
unul va fi degetul meu celălalt

2.

nu de tine am nevoie ci de oxigen
un gaz incolor inodor insipid
pe care mi l-au luat cei ce pretind
că descoperă enigma vieții
ei vor primi premiul nobel
pentru o mare minciună
iar eu voi muri asfixiat

3.

muzica sferelor a fost bine descrisă
(de unii și alții numai de mine nu)
de la a la z ne tragem pe noi nădragii de văcar
și vopsim gardul cu leoparzi pătați
iar țipetele ni se prefac în oglinzi otrăvite
și peștii cei blonzi din acvarii
ne sar speriați în buzunarele goale

4.

păstrează ceva de la mine: un cuvânt urât
pe care ți l-am șoptit odată la ureche
dar într-o altă limbă)
ceva de care să te rușinezi și tulburi
dorindu-mi moartea
numai cuvintele urâte mi-au mai rămas
păstrează măcar unul
cel mai urât dacă se poate
până îmi vine mie lebăda din mănăstire
cu unu cu doi sau trei troglodiți

5.

străbat numai distanțe igienice
cu vaporul de la koblenz la köln
sau cu trenul de la gotha la weimar
nu mai departe de amsterdam
acest port al nostalgiilor lascive
unde un bătrân matelot ca un caron
te va plimba cu barca pe canale
negresa agatha o să mă urce în tren
ca pe un școlar care pleacă
într-o vacanță mai lungă
și cât mai departe
cât mai departe
cât mai departe
de țara mea de antracit

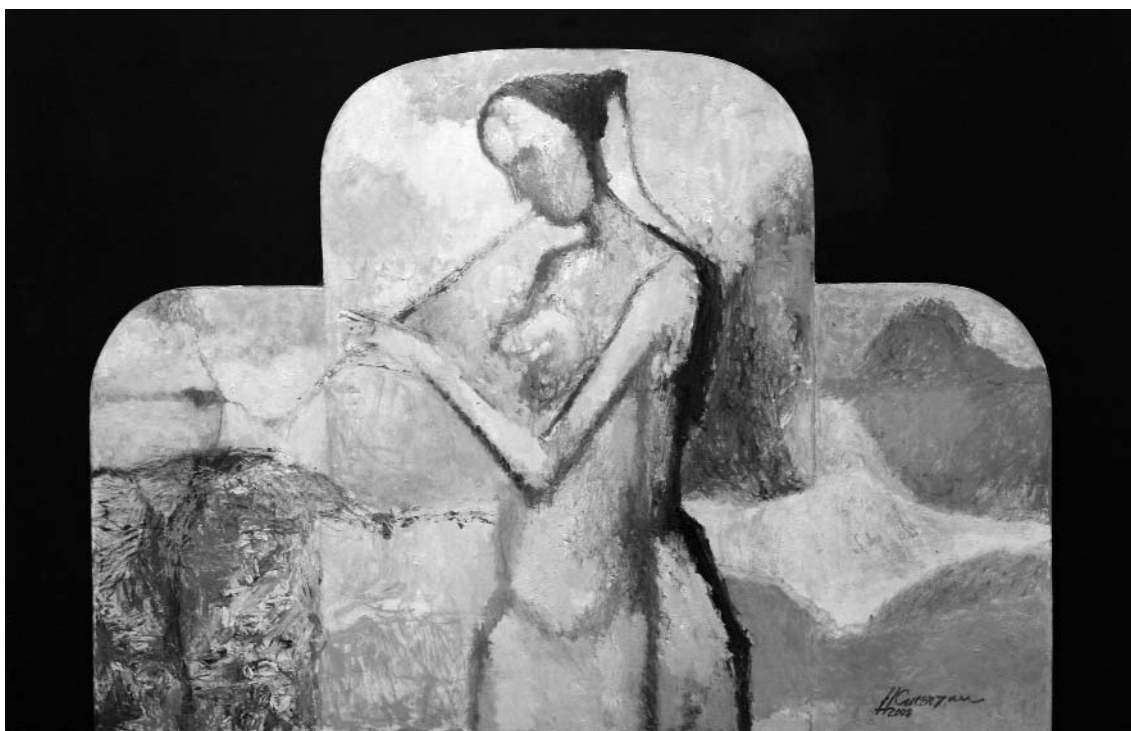
6.

prea multă minciună la naștere
bucuria programată a proștilor
apoi vârstele bătute în cuie cicălitoare
prin lungul buric al dorințelor
urâtul marțial și catastrofa erotică a lui iisus
iartă-mă doamne pentru blasfemie
cu jakob böhme aș sta acum de vorbă
„pentru cine timpu-i veșnicie
dar și veșnicia timp acela scapă”
poate scapă

7.

lui Șerban foarță

târziu și totuși prea devreme
încep călătoriile în cârje
mai mult o fugă de ceva
de care ne aducem cu greu aminte
a fost ploaia cea care bătea atunci în geamuri
sau catiușa morții zgłobie?
o țarancă înfuriată pe lume?
cine a spus că femeia trebuie doar să-și ridice
coada
bunicul sau fratele lui care o făcea pe filozoful?
și ce mister purta armăsarul în scula lui
zdravănă?
lumea e o crupă frumoasă de iapă
în care încap un asemenea mister?
pomii sunt verzi dacă vrea soarta
dacă nu prețul iubirii va crește



8.

ochiul ce vede vede bine:
 un porumbel își pierde în zbor agra
 și nu se mai întoarce s-o caute
 iar eu n-o să-l mai văd niciodată
 anii mei: fiecare o închisoare mascată
 înghesuți ca pacienții într-un mic spital
 ei cer de mâncare un tubercul de stea
 (dar așa ceva nu există)
 cineva îmi depune osul la o poștă falită
 totuși tresar: piramida e un orologiu prea zgomotos
 pentru nervii mei
 iar voi vă ascundeți
 și nu mă iubiți
 vă ascundeți

9.

întorc spatele naturii tale umede
 hygra physis cum ar spune plutarh
 meduza troglodită cu care numai
 soldatul cel prost se va întâlni pe câmpul de bătaie
 (și o să-i facă ceva urât)
 iată apollo își plânge singur de milă
 iar pachidermul strivește o notă muzicală sub picior
 numai vedenia mea se urcă pe crucea toamnei
 unde merele și-au scos viermii ca pe niște degete inelate
 și vinul în cascadă
 o să-mi spele de trei ori trupul
 pentru atât de sofisticatul neant



10.

el a făcut totul
 acizii grași și proteinele
 țesuturi de cenușă lințolii de apă și sare
 cuvintele el le-a timbrat cu laser
 muncile lui hercule au fost pentru el o joacă
 transhumanțele sunt mâna lui
 nouă nu ne-a lăsat nimic
 nici măcar o umilă turbincă
 eu arunc o bucată de zahăr în fluviu
 și strig a deznădejde: rien!

11.

luați aminte: noi suntem niște morți
 care se joacă de-a poezia

când poezia-i neputință și durere
 mușchiul de oțel al morții
 un jurnal atroce ținut pe cruce de iisus
 o lampă de petrol luminând în grajd nevoza animalelor
 și iarăși neputință și durere
 cuțit înfipt în pieptul bibliei ca într-o pâine
 noi suntem niște morți și asta e poezie
 ophelia plutind pe apă în rochia-i de mireasă
 cutia cu cremă de ghețe pentru cizmele lui cronos
 lacrima melcului ce-și plânge consoarta
 poezie: un bărbat mort lângă femeia-i moartă